

МОРЕПЛАВАНЕТО Е ПОКАЗАТЕЛЪ
ЗА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО НА НАРОДА

ВЕСТНИКЪТЪ
Е БЕЗПЛАТЕНЪ

НАРОДИТЕ ИМАТЪ НУЖДА ОТЪ МОРЕ,
КАКТО ХОРАТА ОТЪ ВЪЗДУХА.

МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ДЪРЖАВА САМО СЪ АРМИЯ
ИМА ЕДИНЪ ЮМРУКЪ;
ДЪРЖАВА СЪ АРМИЯ
И ФЛОТЪ - ГИ ИМА ДВА!

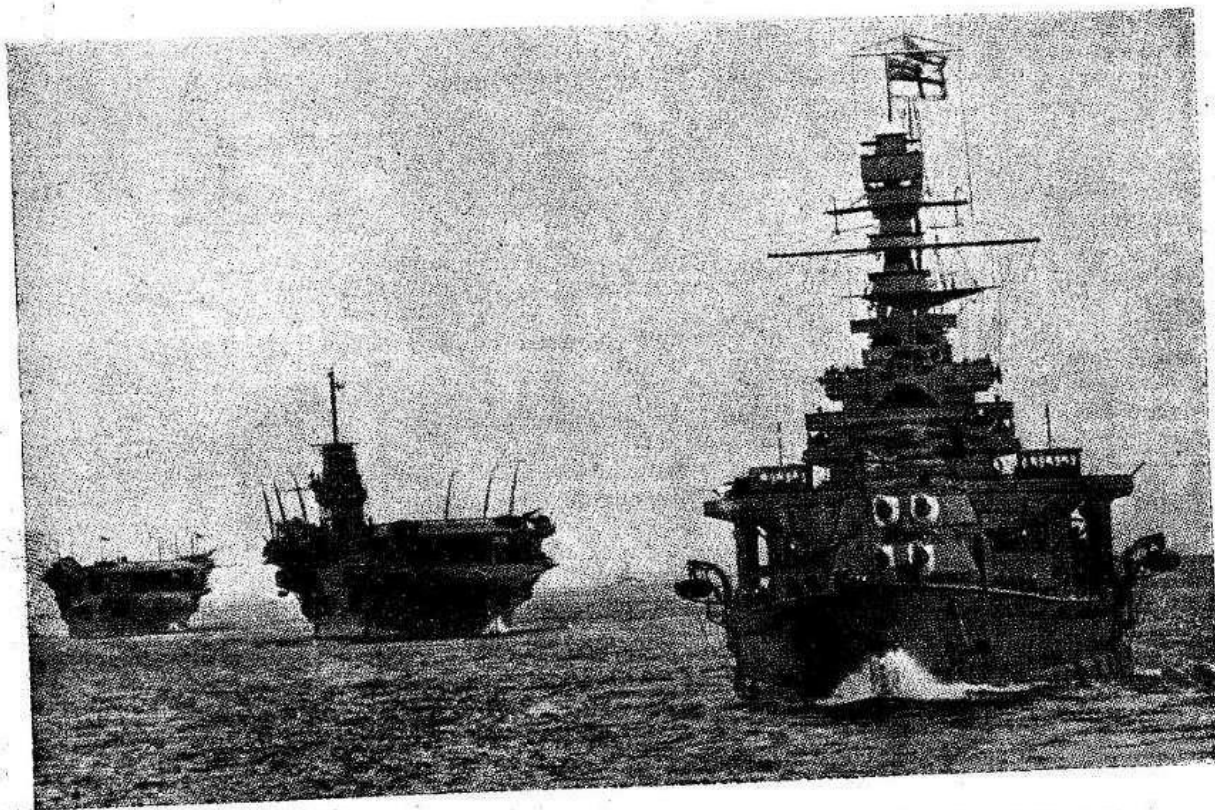
ДВУСЕДМИЧНИКЪ ЗА МОРСКА ПРОСВЕТА И ОБНОВА.
ОТКОВОДИ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Година III.

Варна, 15 мартъ 1937 год.

Брой 61.

Не чакай да създавашъ флотъ когато те нападнатъ, защото не се копае
кладенецъ, когато ожеднѣешъ.

Английскитъ линейенъ корабъ „Repulse“ съ самолетоносачитъ „Furious“ и „Courageous“ въ открито море.

КАЛЕНДАРЪ НА
„МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“

— На 4 мартъ 1916 г. два руски изтрѣбителъ сж потопили единъ турски търговски корабъ при Калиакра; изтрѣбителитѣ сж били атакувани отъ два наши самолета и били принудени да напустнатъ българското крайбрежие.

— Черноморскиятъ флотъ освенъ съ действията си по Черно море, съ които затрудни турския флотъ и го отклони отъ опититѣ му да бомбардира, да прави десанти и пр., като съ това ускори действията на нашата армия, отделили частъ отъ своитѣ сръдства, материали и личенъ съставъ за действията по Мраморно и Бѣло морета, а сжщо и команди, които действуха подъ Одринъ, като приготвяха фугаси, режеха тележни мрежи и работѣха съ прожекторитѣ. На 13.III при падането на Одринъ сжщитѣ отряди участвуваха при превземането му.

БЪЛГАРОСЛАВЯНИТЪ И МОРЕТО.

(Продължение отъ брой 57).

Ако разгърнемъ сжществуващитѣ наши сборници съ народни умотворения и народни пѣсни, ще откриемъ душата на народа и неговитѣ блѣнове, купнежи, болки и стремежи.

К. Миладиновъ въ своя сборникъ отъ български народни пѣсни като предговоръ пише: ... Народнитѣ пѣсни сж огледало на единъ народъ, въ тѣхъ е увѣковѣченъ неговиятъ битъ.

Много народни умотворения и много народни пѣсни сж изчезнали. Дългогодишното турско робство унищожило голѣма частъ отъ това народно богатство, но, все пакъ сж запазени голѣмъ брой народни пѣсни, които иматъ за мотивъ морето.

Въ тѣзи пѣсни и умотворения изпѣваа стремезътъ и желанието на българославянина къмъ морето и умѣнието му да го използва за свои лични и обществени нужди.

Въ народнитѣ пѣсни не се среща враждебно отнасяне къмъ морската стихия. Напротивъ тя съ своитѣ необятни простори, промѣнчивостъ и сила, съ своитѣ красоти и благотворно влияние е възбуждала всѣкога въображението на народа.

Срещатъ се и такиви пѣсни, съставени подъ влиянието на гърцитѣ. Последнитѣ, както е известно още отъ момента на обединението на българо-славянитѣ като мощна държава на полуострова въ VII вѣкъ, сж работили съ всички сръдства да ги отдалечатъ отъ бръговетѣ на Черно и Бѣло морета.

Постѣпили статии

519. Напредъ срещу врага.
520. Подводно звуково разузнаване.
521. Морски новини: Турция, Русия, Германия.
522. Еволюция въ артилерийското въоръжение на лекитѣ кръстосвачи.
523. Тактически особености на подводнитѣ минни заградители въ сравнение съ надводнитѣ такива.
524. Използуване на торпеднитѣ кораби при разузнавателната служба.
525. Подводникътъ като съвременно оръжие.
526. Първиятъ успѣхъ въ Черно-море. (изъ действията на нѣмскитѣ подводници)
527. Минаването на Дунава отъ българитѣ при Свищовъ.
528. Появата на изсрѣбителитѣ
529. Мисли по възпитанието.
530. Подслушвателни апарати за навигационнитѣ цели на кораба.
531. Подводенъ самоспасителъ.
532. Бръговата артилерия въ боя.
533. Двигатели съ вътрешно горене на новитѣ германски бойни кораби.
534. Видове рѣчни бази и тѣхниятъ изборъ.
535. Уреди за мѣрене и управление торпедната стрелба.
536. Адмиралъ Нелсонъ.
537. Действията на торпедоносца „S 90“ предъ Цингтао.
538. Въ мрежата.
539. Изъ действията на американскитѣ торпедоносци въ борбата имъ съ подводниците презъ Свѣтовната война.
540. Сцени отъ бждещата война.
541. Военно-морската сила на Япония.
542. Воененъ съветъ.
543. Заболяване на водолаза и даване първа помощъ при нещастни случаи.
544. Германскитѣ колонии.
545. Гръшан на английското командване въ Свѣтовната война.
546. На другаря ми.
547. Използуване артилерията на подводника.
548. Нѣкои особености на бръговата артилерия.
549. Океанитѣ и свѣтовната политика.
550. Изъ действията на английския подводникъ „Е 11“ въ Мраморно море.

ОДОБРЕНИ.

- 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544.

НА ПРЕЦЕНКА.

- 545, 546, 547, 548, 549, 550.

ПОЩА

Редакцията благодари за следнитѣ постѣпили дарения:

1. Боянъ В. Джоковъ отъ с. Синаговци, сумата 100 лв.
2. Отъ група техници В. Ц. „Вжча“, сумата 90 лв.
3. Василь Христовъ аптекаръ отъ Горна Джумая, сумата 50 лв.
4. Д-ръ Цоню Цоневъ отъ гр. Русе, сумата 50 лв.
5. Александъръ Георгиевъ отъ Горна Джумая, сумата 50 лв.
6. Цанко С. Чернаевъ отъ гр. Русе, сумата 40 лв.
7. Стоянъ Петковъ отъ с. Кричимъ, сумата 20 лв.
8. Георги Петковъ отъ с. Кричимъ, сумата 20 лв.
9. Борисъ Гьошевъ книжаръ отъ с. Кричимъ, сумата 20 лв.
10. Атанасъ Мариновъ отъ гр. Шуменъ, сумата 20 лв.
11. Александъръ Джеферовъ отъ гр. Варна, сумата 20 л.
12. Ангелъ Станковъ Варна 20 л.
13. Калинъ Недѣлчевъ Варна 20 л.
14. Никола Ненчевъ Варна 20 л.
15. Тодоръ Недѣлчевъ Варна 20 л.
16. Иванъ Петровъ Варна 20 л.
17. Ангелъ Шиваровъ Варна 20 л.
18. Георги Костовъ Варна 20 л.
19. Коста Димитровъ Варна 20 л.
20. Георги Стаматовъ Варна 20 л.
21. Леонидъ Михайловъ Варна 20 л.
22. Маринъ Панайтовъ Варна 20 л.
23. Василь Поповъ отъ Варна 20 л.
24. Стефанъ Ставревъ Варна 20 л.
25. Яни Петковъ отъ Варна 20 л.
26. Назаръ Андреевъ Варна 20 л.
27. Добъръ Ив. Добревъ отъ Варна, сумата 10 лв.
28. Андрей Андреевъ отъ гр. София, сумата 10 лв.

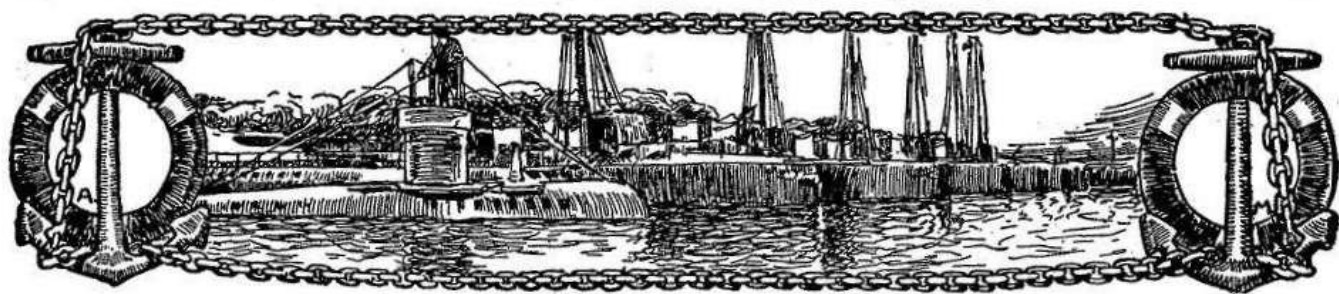
(Следва)

— Въ отговоръ на многобройнитѣ запитвания, кжде да се изпращатъ волнитѣ дарения за вестника и за улеснение на нашитѣ четци отъ Варна, съобщаваме, че сумитѣ за двуседмичника могатъ да се предаватъ и въ печатницата на Морската Полицейска Служба, находяща се на пазаря и въ съседство на пожарната команда и срещу фабрика „Вулканъ“ — учебната работилница.

Всички писма, снимки, помощи се изпращатъ на адресъ

МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ—ВАРНА.

По липса на мѣсто въ колоната поща, редакцията нѣма възможностъ да напечата своевременно имената на всички дарители.

НАВРЕМЕННА ИНИЦИАТИВА.

Ежедневно чуждата и наша преса отбелязва тръскавия темпъ на сухоземното, морско и въздушно въоръжение на всички малки и голъми държавивъ свѣта.

Гласуванитѣ бюджети за осигуряване срѣдствата за отбрана въ почти всички страни възлизатъ на баснословни цифри.

Зловещата сѣнка на близко свѣтовно стълкновение, застава всички народи сериозно да се замислятъ за своето съществуване и се обградятъ съ възможнитѣ пактове, съглашения и съюзи, като за увеличаване на своята сигурностъ потърсятъ приятелството на близкитѣ съседи и могъшитѣ нации.

Безспорно, че за да бжде търсено и желано приятелството на единъ народъ, той трѣбва да притежава здрава вътрешна сплотеностъ и да представлява поне минимална духовна и материална сила.

Никой не търси съюзничеството на слабия

и неджгавия, който самъ се нуждае отъ всестранна подкрепа.

Всички народи полагатъ голъми усилия и разходватъ много срѣдства за своето въоръжение.

Освенъ отъ ежегоднитѣ бюджетни суми, разходитѣ по въоръжението на държавитѣ се посрещатъ и отъ срѣдствата събрани отъ народа чрезъ волни пожертвувания, фондови марки и пр.

Въ Германия за тая цель сж опредѣлени дарения за общественото подпомагане, при които всѣка фабрика и предприятие отдѣлятъ доброволно известенъ процентъ отъ своя годишенъ приходъ за посрещане нуждитѣ на държавата по въоръжението. Фабриkitѣ на Крупъ за 1936 г. сж внесли въ фонда 425 мил. лв.

Въ Турция, Ромжния и други държави за засилване въздушнитѣ сили и набавянето на самолети сж въведени фондови марки.

По отношение на об-

ществено подпомагане българскитѣ народъ е останалъ твърде назадь.

Едва напоследъкъ нѣколко населени центрове въ страната проявиха навременна и похвална инициатива и положиха усилия за събиране срѣдства за покупката на самолети.

Необходимо е тая инициатива да се подхване съ ентузиазъмъ отъ широкитѣ народни маси и се разшири по отношение и на другитѣ срѣдства за осигуряване отбраната на Отечеството, включващи наличието на достатъченъ брой бойни кораби и водосамолети, необходими за защитата на нашето крайбрѣжие.

Крайно време е българското племе да се замисли за своята самозащита, и съ необходимата настойчивостъ и пожертвувателностъ подпомогне държавата въ трудната задача за осигуряване срѣдствата за запазване отечествената цѣлостъ и независимостъ.

МОРСКА МИСЪЛ

Отбрана на крайбрежието на малките държави.

Отбраната на морските брѣгове включва наличието на силен флот, който да владѣе морето и не позволява приближаването на противника, и отъ брѣгови укрепления и земни войски, които осигуряватъ действията на флота и му гарантиратъ спокойствие при почивка и ремонтъ.

Такъвъ силен флотъ обаче, могатъ да иматъ само голѣмитѣ и богати морски държави. Отбраната на брѣговетѣ на малките държави се постига чрезъ комбиниранитѣ действия отъ срѣдствата на армията и тия на флота. Срѣдствата на армията т. е. отдѣленитѣ отъ армейскитѣ части земни войски за брѣговата отбрана, се съсредоточаватъ въ зависимостъ отъ стратегическото положение задъ най-заплашенитѣ и изложени на нападение, важни брѣгови участъци. За да бждатъ напълно гарантирани отъ евентуални изненади, своевременно се взематъ всички мѣрки за бързото прехвърляне войскитѣ отъ единъ въ другъ участъкъ, което налага създаването на желѣзопътна и шосейна мрежа.

На най-опаснитѣ за десанта мѣста, по протежение на крайбрежието, се поставятъ брѣгови батареи и малки пехотни части, за първо посрѣщане

и отбиване на слизация на брѣга противникъ или пъкъ за задържането му, ако тѣй е по-силенъ, до като се прехвърлятъ отъ съседнитѣ участъци подкрепления. Задъ сжщитѣ тия мѣста, се подготвятъ редъ съпротивителни позиции за последователно задържане на противника, до пристигането на главнитѣ, отбраняющи крайбрежието войски.

Освенъ това, за отбраната на крайбрежието сж необходими и въздушни сили, подготвени за действие както надъ морето, срещу морски цели, така и надъ сушата.

Срѣдствата на държавитѣ, които поради финансови причини не могатъ да издържатъ голѣми бойни кораби, биватъ:

Една или нѣколко, въ зависимостъ отъ дължината и условията по крайбрежната линия, добре въоръжени торпедоносни флотилии съ достатъчна скоростъ, която, въпрѣки наличието на по-силенъ противникъ да имъ осигури свободата на действие въ открито море; подводници, върху които да легне главна отбраната на крайбрежието срещу силния противниковъ флотъ; торпедни катери за непосредствени действия край брѣговетѣ; морски въз-

душни сили, състоящи се отъ изстрѣбителни, разузнавателни; бомбардировачни и торпедни ята; стражни кораби, нѣколко групи миночистачи; минопоставачи; несбходимиятъ брой заградни мини; мрежи срещу подводници; брѣгова артилерия придана къмъ съответнитѣ бази и състояща се отъ оръдия съ голѣми калибъръ; противовъздушни оръдия, за близко и далечно действие и брѣгова наблюдателна и охранителна служба.

Планътъ на отбраната съставлява частъ отъ общия планъ на войната и трѣбва да бжде разработенъ още отъ мирно време. Въ неговата основа трѣбва да легне снабдяването, мирновременната подготовка, мобилизацията на флота и дори ржководството за първитѣ действия.

Така организирана брѣговата отбрана на малката държава, въ случай на война освобождава значителна частъ сухопътни сили, които ще допринесатъ за общия изходъ на победата, а флотътъ, добре организиранъ и подготвенъ, ще може непосредствено да допринесе неосценими заслуги и да помогне на армията, като увеличи нейната мщъ.

Игнатъ Гишинъ.

Рускитѣ морски стремежи.

Известно е съ каква голѣма настойчивостъ, въпрѣки всички спънки, английското правителство се стреми да свика нова международна конференция, която да опредѣли точно състава на военно-морскитѣ сили на всички държави. За тази целъ, веднага следъ изстичане срока на Лондонската морска спогодба, Англия започна преговори съ странитѣ, които не участваха въ тая спогодба, главно съ Съветска Русия. Въ резултатъ на тия преговори е изработенъ проектъ за конвенция.

Съветскитѣ ржководни фактори обаче, по тоя въпросъ се показваха много възискателни. Прегръщайки традиционната политика на царска Русия, тѣ всячески се стремятъ да отстранятъ всички прѣчки за изолаността на тритѣ морски фронта: Балтийския, Черноморския и Тихоокеанския. Презъ време на преговоритѣ за новия режимъ на Пролитвѣ въ Монтьрьо, се установи съ какъвъ жаръ представителитѣ на Русия се заеха да спечелятъ свобода за преминаване на по-голѣми корабни съединения.

Въ последно време Русия е представила искания да ѝ се признаятъ специални права въ Балтийско море, като претендира и за свобода на действия въ Далечния изтокъ, подъ предлогъ, че Япония не е ограничена отъ никакви договори.

Предвидено е да бждатъ положени въ строежъ 2 линейни кораба въоръжени съ 406 мм. оръдия и 7 кръстосвача Вашингтонски типъ съ 180 мм. оръдия, (4 отъ тѣхъ сж вече въ постройка).

Най-фантастични слухове се носятъ, обаче, за подводния флотъ на Русия. Доказано е, че Русия заема първо мѣсто по отношение броя на подводницитѣ. Тя притежава 151 подводника предимно готови за действие, а числото на строящитѣ се таква е неизвестно. Носятъ се сжщо слухове, че тя притежава и многобройни флотилии торпедоносци и торпедни катери съ голѣма скоростъ, като е предприела усиленото подновяване на старитѣ бойни кораби.

Съветското правителство, обаче, и до днесъ не е дало официални све-

дения за състава на своя флотъ. Въ статистическитѣ списъци, които английското адмиралтейство издава всѣка година за корабитѣ на морскитѣ държави, колонитѣ предназначени за Русия оставатъ праздни.

Това бързо попълване състава на руския боенъ флотъ се счита за невѣроятнo и очудва и най-голѣмитѣ капацитети въ корабостроенето.

Въпрѣки това, смѣта се, че е необходимо продължително време, за да може съветскитѣ флотъ да представлява важенъ факторъ въ свѣтовната политика.

Рускитѣ морски стремежи и амбицията на ржководнитѣ фактори за създаването на силенъ флотъ, осигуряващъ свободния излазъ на Русия на открититѣ морета, застрашаватъ както Германия, така и Япония, което неизбѣжно ще доведе до рѣзкъ завой въ корабостроителната политика на тия две държави.

Това обаче, неминуемо ще се отрази на корабостроенето и въ останалитѣ морски страни.

П. Миларовъ.

ВЕНН-МОРСКА ИСТОРИЯ

Изъ действията на американския флотъ срѣщу германскитѣ подводници презъ Свѣтовната война.

Презъ априль 1917 год. Съединенитѣ Щати обявиха война на Германия и веднага изпратиха въ Лондонъ за връзка съ английския флотъ контръ-адмиралъ Симсъ, единъ отъ най-добритѣ си офицери, който въ последствие трѣбваше да поеме командването на американскитѣ кораби въ европейскитѣ води.

Първото си посещение адмиралътъ направи на морския лордъ адмиралъ Джелико. Последниятъ безъ да каже дума, подаде една бележка. Това бѣше сведение за потопенитѣ отъ германскитѣ подводници търговски кораби: презъ февруари 530 хиляди тона; презъ мартъ 603, а презъ априль се очакваше да бждатъ 900 хиляди.

Тѣзи цифри много пжти превъзхождаха утешителнитѣ сведения, които съобщаваха вестницитѣ.

— Това значи, че войната е загубена, можа само да каже, като че отъ гръмъ ударенъ, адмиралъ Симсъ.

— Да, спокойно отговори адмиралъ Джелико, ако това все така продължава, ние не ще можемъ да спечелимъ войната.

— Имате ли планъ, за да се справите съ подводната опасностъ?

— Не. Взети сж само много или малко сполучливи мѣрки: действието на торпедоносци, стражни кораби и въоръжени яхти; охранение на пжтищата и въоръжение на търговскитѣ кораби съ оръдия. Но най-лошото е, че сведенията разпространявани отъ насъ за повдигане духа на населението, относно голѣмиятъ брой потопени германски подводници сж невѣрни. И ако сега положението е застрашено, скоро то ще бжде катастрофално. Ако до 4—5 месеца, завършилъ адмиралъ Джелико, не съумѣемъ да се справимъ съ подводната опасностъ, Германия ще спечели войната.

Стотици предложения и нововъведения за борба съ германскитѣ подводници бѣха отправени отъ всички краища на свѣта до комисията при адмиралтейството, председателствуванa отъ лордъ Фишеръ. Вестницитѣ отправяха зовъ къмъ Едисона и други изобретатели. Нѣкои отъ проектитѣ бѣха напълно целесъобразни, но всички изобретатели не вземаха подъ съображение най-сжщественото: възможността за бързото изпитание и незабавно приложение на предложеното сръдство за борба съ германскитѣ подводници.

Пжтищата на превознитѣ кораби за Англия бѣха насочени презъ Ирландско море. Около двадесетъ германски подводника непрекъснато се намираха на позиция по кръстопжтищата и спокойно причакаваха своитѣ жертви. За да не се излагатъ на опасностъ, подводницитѣ не излизаха на повърхността, а потапяха срещнатитѣ търговски кораби съ торпедо и безъ предупреждение. Англия не разполагаше съ достатъченъ брой торпедоносци за охрана на морскитѣ си пжтища; множество то мобилизирани яхти, катери и вѣлчакчи, съ своята малка скоростъ и въоръжение, не представляваха сериозна опасностъ за подводницитѣ. Поставенитѣ предъ германскитѣ бази Остенде, Зеебрюге и Хелголандъ минни загради, въпрѣки своята многочисленностъ не затрудниха действията на нѣмскитѣ подводници, защото една частъ отъ тѣхъ бѣха почистени, а други се откъснаха и бѣха разрушени отъ върлуващитѣ по тия мѣста бури.

На 22 априль 1917 г. американскиятъ посланикъ въ Лондонъ Пенъ, телеграфира въ Вашингтонъ: „Отъ изявленията на английския министъръ-председателъ се установява сериозността на положението, затова настоявамъ незабавното изпращане въ английски води на всички наши торпедоносци и кораби, които могатъ да се използватъ за борба съ подводницитѣ. Моментътъ е критически. Дори само 30 наши торпедоносци, пристигнали на време ще подобрятъ и спасятъ положението“. Адмиралъ Симсъ отправи молба въ сжщата категорична смисълъ.

Съединенитѣ Щати, схващайки сериозния моментъ, проявиха забележителна енергия и три дена следъ получаване на горната телеграма, на 24 априль, осма торпедоносна флотилия, състояща се отъ 6 торпедоносци, напусна американския брѣгъ въ неизвестно направление, а на 4 май жителитѣ на малкия ирландски градъ Куйстонъ, съ възторжени овации посрещнаха показалитѣ се на хоризонта димове. Това бѣха първитѣ американски кораби, на които бѣ сждено да взематъ участие въ Свѣтовната война.

Английскиятъ адмиралъ Бейли, командующъ базата въ Куйстонъ, посрещна новитѣ съюзници, не съ такава голѣма радостъ, както населението. Когато американскитѣ офи-

цери му се представиха, той дълго време ги разглежда съ видимо пренебрежение и недоверие, което ги засегна много. Накрай, обръщайки се къмъ началника на флотилията, той каза презъ зжби:

— Кога можете да излѣзете въ море?

— Веднага!

Първиятъ изпитъ бѣше издържанъ много добре. Мрачното изражение на лицето на адмиралъ Бейли се поясни малко, а следъ половина година тѣзи моряци той не ги наричаше освенъ съ думитѣ: „Моитѣ американци“, или „Моитѣ торпедоносци“.

И тѣ смѣтаха това за най-висшата награда, която сж заслужици. Адмиралътъ имаше за свой любимецъ командира на „Дънкапъ“ — младиятъ лейтенантъ Вилиямсъ.

Когато ведъжъ трѣбваше да се пресрещне нѣкакъвъ корабъ, въ пристанището се намираше само торпедоносецътъ „Дънкапъ“, съ повредено кърмилло. Адмиралътъ знаеше за повредата. Въпрѣки това на стожера предъ щаба се повдигна сигналъ: „Дънкапъ“ веднага да излѣзе въ морето и да провѣри неизвестния корабъ, който се движи съ курсъ къмъ СИ“. Следъ 10 минути, преди още да има достатъчно пара, „Дънкапъ“ се развъртя внимателно въ малкото, препълнено съ кораби пристанище и излѣзе въ морето безъ кърмилло, за да изпълни зададената му задача. Това особено се хареса на адмирала, тъй като младиятъ командиръ нито за минута не се замисли за трудноститѣ, съ които ще трѣбва да се справи.

Следъ два седмици пристигна втората флотилия, а следъ това почти всѣка седмица пристигаше нова, докато числото на американскитѣ торпедоносци стигна до 80.

Борбата съ подводната опасностъ се усъвършенствува. Въведенъ бѣ новъ начинъ за движение на търговскитѣ кораби, които се събираха на групи и плуваха на кървани, охранявани отъ бойни кораби.

Новиятъ начинъ за предвижване търговски кораби застави германскитѣ подводници да кръстосватъ дълго по моретата и океанитѣ, раздалечени единъ отъ другъ, за да откриятъ кървана, атаката на който при наличието на охраняващитѣ го торпедоносци бѣ вече трудна и съпроводена съ голѣмъ рискъ.

При съпровождане на единъ керванъ, торпедоносецъ „Фанингъ“ забелязалъ морегледъ на подводникъ, готовъ да даде торпеденъ изстрелъ по единъ отъ превознитъ кораби. Торпедоносецътъ се спусналъ да го прегаси, но морегледътъ изчезва, а било трудно да се опредѣли мѣстото където билъ забелязанъ.

Въпрѣки това „Фанингъ“ хвърля нѣколко водни бомби. Ясно било, че атаката е несполучлива и че подводникътъ е успѣлъ да се отдалечи. Следъ 15 минути торпедоносецътъ заема отново своето мѣсто и керванътъ продължилъ своя път.

Изведнѣжъ произлиза нѣщо необикновено. Изъ водата, подъ жгълъ, 30° се показва неочаквано кърмовата частъ на подводникъ съ бавно въртящи се винтове и зѣщето черно отворстие на торпедна тръба. Следъ това се показва кулата и цѣлиятъ подводникъ, който изплавалъ спокойно на повърхността. Ясно се различава отбелязаниятъ върху кулата номеръ „У 58“. Отъ входника на горната му палуба бързо излизатъ и се хвърлятъ въ водата 4 офицери и 25 моряка. До като ги спасятъ подводникътъ потъна.

Указа се, че отъ взрива на една водна бомба се разрушила акумулаторната батерия и плаването подъ водата било невъзможно. Обслужата била толкова изтощена, че много отъ хората едвамъ се държали надъ водата.

Следъ единъ часъ на торпедоносеца се получаватъ две радиограни: едната отъ адмиралъ Бейли: „Първиятъ лордъ на адмиралтейството Ви поздравява за извършения подвигъ“.

Втората отъ адмиралъ Симсъ: „Чакамъ втори подвигъ“.

Разбира се лесно е да си представимъ, че фабриктъ на Фордъ можаха презъ течение на 18 месеца да построятъ за американския и съюзенъ флотъ, 400 дървени кораби съ дължина до 33 метра, водоизмѣстване 60 тона всѣки и съ скоростъ 20 мили. Но твърде трудно е да си обяснимъ, какъ презъ зимата, въ най-лошо време, 170 отъ тѣзи кораби — катери съ услуги състоящи се отъ ученици и студенти отъ университетитъ въ Йела, Хавардъ и Принцетонъ, престѣкоха самостоятелно океана, извършвайки единъ преходъ отъ 3000 мили! При това преходътъ е блестящо изпълненъ безъ загуба нито на единъ корабъ или морякъ. Срещнатитъ трудности бѣха голѣми. Така напримѣръ единъ отъ тия катери, № 28, чиито мотори се повредиха, пътува самостоятелно подъ платна въ продължение на 32 дена и се добра до Азорскитъ острови. Американцитъ не обичатъ да говорятъ за трудноститъ и

неуспѣха, щомъ като целта е постигната.

Тѣзи катери бѣха предназначени за борба съ подводницитъ действайки по съвършенно новъ методъ, изработенъ почти едновременно въ Франция и Америка.

Тѣй като не бѣ възможно да се открие съ очи намиращия се подъ водната повърхностъ подводникъ, започнаха да търсятъ начинъ за да го откриятъ посредствомъ слуха. Главната трудностъ се заключаваше въ невъзможността да се опредѣли съ точностъ посоката въ която се намира подводникътъ. Тоя начинъ на търсене подводници намѣри приложение едва къмъ края на 1917 год.

Обикновено, въ морето излизаха многобройни групи отъ 3 катера, които се движеха въ строй фронтъ на разстояние 2 мили единъ отъ другъ. Катеритъ бѣха съоръжени съ специални подслушвателни апарати, които указваха направлението на всѣки звукъ подъ водата. Зимата бѣше тежка, студена и бурна. Американскитъ катери въ продължение на много дни непрекъснато кръстосаха воднитъ райони, въ които се очакваше появяването на германски подводникъ, или охранявайки нѣкой керванъ, тѣ бавно се придвижваха напредъ, спираха и се услушваха. Въ повечето случаи не се чуваше нищо друго освенъ плѣсъка на вълнитъ.

Ако нѣкой отъ катеритъ доловеше посредствомъ подслушвателния си апаратъ подводенъ шумъ, той веднага съобщаваше по радиографа на другитъ два катери, които сжщо се ослушваха и насочваха апаратитъ си къмъ шума. Опредѣляйки посоката отъ която той идва, тѣ засичаха мѣстото където се намира подводникътъ. Тогава всички съ плъненъ ходъ се насочваха къмъ него и го обсипваха съ водни бомби. Следъ това наново спираха движението на машинитъ, заставаха неподвижно и слушаха. Ако шумътъ все още продължаваше, това означаваше, че подводника бѣ успѣлъ да се отдалечи и търсенето продължаваше. А ако не се чуваше повече шумъ, смѣташе се, че подводникътъ е потопенъ. По този начинъ бѣха унищожени множество германски подводници.

На 3. септември 1918 год., на 150 мили западно отъ носъ Финистеръ дежурѣха 3 катера, командвани отъ мичманъ Адамсъ. Съ подслушвателнитъ апарати тѣ откриха присъствието на неприятелски подводникъ. Два часа се движеха надъ него съ малъкъ ходъ и хвърляха на нѣколко пѣти водни бомби. Последниятъ пѣтъ подслушвателитъ показаха, че подводникътъ се намира на 100 метра отъ тѣхъ. Наново бѣха хвърлени

бомби. Въ продължение на 20 минути последва пълно мълчание, следъ което започна да се дочува звукъ отъ завъртвация се винтъ на подводника. Но веднага следъ това всичко наново замлъкна. Бѣше очевидно, че подводникътъ и неговиятъ двигателъ сж претърпѣли тежка повреда. Следъ известно време продължителната тишина бѣше нарушена отъ нѣкакви удари съ чукъ. Съ подслушвателитъ се чуваше и най-малкиятъ шумъ отъ разиграващата се трагедия подъ водата. Живитъ още хора, навѣрно лишени отъ всички срѣдства за борба и защита се мъчеха сега да излѣзатъ на повърхността, но подводникътъ не можеше вече нито да се движи нито да се повдигне.

Настѣпи нощъ. Надъ мѣстото на потъналия подводникъ изплава свѣтяща бѣчвичка. Микрофонитъ на катеритъ продължаваха съ точностъ да държатъ въ течение американцитъ за това, което ставаше подъ водата. Презъ цѣлата нощъ и на утринта се чуваха удари на чукъ и се раздаваха най-разнообразни шумове, които показваха, че тамъ долу, хората упорито се борятъ за да спасятъ живота си. Къмъ 13 часа настана затишие. Подводникътъ не проявяваше животъ. Обслужата му очевидно бѣ разбрала, че всѣка надежда за спасение е загубена. Най-подиръ къмъ 17 часа се чу рѣзъкъ звукъ, който накара всички вледенени отъ ужасъ да се ослушатъ. Това бѣ револверенъ изстрелъ, а следъ него бързо се раздадоха още 24. Двадесетъ и петъ изстрела подъ водата! Двадесетъ и петъ души, поставиха край на своя животъ, защото бѣха разбрали, че сж обречени на друга, много по-ужасна смъртъ — да се задушатъ отъ липсата на въздухъ въ подводника. Така загина германския подводникъ „У 202“.

Подводната война, въ значителна степенъ, благодарение намѣсата на американския флотъ, бѣше проиграна. Презъ септември 1918 год. подводницитъ потопиха едва 180,000 тона, презъ октомври около 100,000, а въ първата седмица на ноември само 10,000 тона. Около двесте германски подводници загинаха съ доблестна служба отъ 5,000 човѣка.

Като резултатъ отъ ограничаване на подводната война, за кратъкъ срокъ въ Европа бѣ пренесена двумилionenна американска армия, при което не бѣ потопенъ нито единъ транспортъ и презъ време на пътуването не загина нито единъ човѣкъ, а така сжщо и спечелването войната отъ Съглашението, което можа да се справи и съ подводната опасностъ, както и съ всичко друго. Съмнително е, обаче, дали това щѣше да му се отпаде безъ участието на Америка и американския флотъ.

Мичманъ отъ флота.

АДМИРАЛЪ НЕЛСОНЪ.

Днесъ Англия е най-великата морска държава и благодарение на могущия си флотъ владѣе всички важни упорни пунктове по главнитѣ морски пѣтища: Гибралтаръ, Малта, Кипъръ, Суецъ, Хайфа, Сингапуръ и др. Английскитѣ флотъ достойно извоюва за Родината си редица победи и затвърди господството ѝ по морета и океани.

Когато великиятъ полководецъ Наполеонъ въ 1805 година искаше да стовари десантъ въ Англия за да я покори, той нѣмаше въ френския флотъ добри морски офицери, които да му сътрудничатъ въ тази операция, защото френската революция унищожи способнитѣ офицери въ флота. Въ този моментъ началникъ на английската Сръдиземно-морска ескадра бѣ великиятъ адмиралъ Нелсонъ, който предъ Трафалгаръ победи съюзнитѣ флоти на испанци и французи и по този начинъ осуети изпълнението на Наполеоновия планъ.

Адмиралъ Нелсонъ геройски загина на своя постъ върху кораба си „Виктория“, но съ ескадрата си спаси своята Родина.

Адмиралъ Нелсонъ не само за англичанитѣ, но и за всички моряци ще си остане единъ великъ флотоводецъ, чийто подвизи ще ги вдъхновяватъ. Англия и днесъ чувствава сѣнката на великия Нелсонъ да витае надъ Родината и подсказва: Не изоставяйтѣ флота, защото върху него се крепи могъществото на английския народъ.

Въ английския флотъ се поддържатъ традициитѣ, завещани отъ сърдцеведеца адмиралъ Нелсонъ, който е пѣтеводната звезда на всички храбри моряци, готови да се жертвуватъ за Родината си.

Въ адмиралъ Нелсона бѣ съединена непоколебимата енергия съ безстрашието на вѣдина и необикновената смѣлостъ на моряка. На двадесетъ и първата си годишна възраст той бѣ командиръ на корабъ и заемаше отговорна длъжностъ. Войната по това време не се прекъсваше и затова Нелсонъ изгради възгледитѣ и убежденията си на море и въ война.

Нелсонъ съумяваше не само да поучи ескадрата и я вдъхнови, но също и да постави корабитѣ си въ изгодни условия за спечелване победата.

Правитѣ началници на Нелсонъ всѣкога сѣ ценили неговата дарба.

Въ морския бой предъ Копенхагенъ, Нелсонъ се намираше подъ командата на адмиралъ Паркеръ, който едва ли не изгубилъ боя съ вдигането сигнала за прекратяване сражението.

Въ това време, когато се наложило отстъпление, Нелсонъ повдигналъ зрителната тръба къмъ очитѣ си и

казалъ на командира на флагманския корабъ: Не виждамъ сигнала на адмиралъ Паркеръ. Оставете да се въеме моятъ сигналъ: „усилете боя“. Съ това Нелсонъ не изпълнилъ сигнала на своя началникъ въ време на боя и извършилъ голѣмо престѣпление. Благодарение упорството и предвидливостта на адмиралъ Нелсонъ, сражението предъ Копенхагенъ бѣ спечелено отъ англичанитѣ.

Английското адмиралтейство напълно схващало голѣмото значение на Нелсонъ като флотоводецъ, и преценявайки неговитѣ блестящи заслуги, му дало неограничена властъ въ командването, чийто кръгъ се простиралъ отъ Кадиксъ по цѣлото Сръдиземно море.

„Азъ не принадлежа, писалъ той на адмиралтейството, къмъ тѣзи хора, които се страхуватъ отъ сушата. Тѣзи, които се опасяватъ да се приближатъ къмъ брѣга, рѣдко ще извършатъ какъвъ да е великъ подвигъ, особено съ малки кораби. За загубата на кораба лесно ще се утѣшимъ, но загиването на опитнитѣ моряци и храбри офицери е по мое мнение, загуба национална. И позволете да Ви забележа милорди, че ако бихте ме сѣдили за всѣки случай, когато съмъ билъ въ опасно положение съ кораба си или моята ескадра, то вмѣсто да заседавамъ въ камарата на пероветѣ, азъ отдавна щѣхъ да бѣла уволненъ отъ служба“.

По отношение на дисциплината Нелсонъ е ученикъ на Джервисъ, който съумѣ да издигне високо английския флотъ. Споредъ него, безусловното послушание е необходимо условие за съществуването на редъ и дисциплина. Той изисквалъ, щото между офицеритѣ отъ неговата ескадра всѣкога да се спазватъ външнитѣ обноски на почитъ и покорностъ и казвалъ, че „когато дисциплината се проявява въ външнитѣ форми, то можемъ да бѣдемъ увѣрени, че тя скоро ще се изрази и на дѣло“.

Голѣмо значение е отдавалъ този великъ човѣкъ и на най-малкитѣ дреболии, които осигурявали благосъстоянието на моряцитѣ му. Когато трѣбвало да състави плана за атака, той обрисувалъ своята мисль въ едри черти. „За хора готови да изпълнятъ своя дългъ, сигналитѣ сѣжъ безполезни. Нашата дейностъ се включва въ взаимната поддръжка; нападайте неприятеля, колкото може по-пълно и се разположете до него подъ вѣтъра, за да не може да избѣга“.

Заслугитѣ на Нелсона като морякъ не намаляватъ значението му като началникъ. Неговиятъ възгледъ по отношение на победитѣ

съпада съ тоя на всички велики полководци. Победата по неговото мнение, само тогава ще принесе желанитѣ резултати, когато е пълна.

Нелсонъ билъ настойчивъ и неуморимъ въ окончателното завършване на започнатото сражение и въ преследване и унищожение на разбития неприятель. Неговата фраза, „азъ съмъ готовъ да загубя половината си ескадра, за да унищожа френския флотъ“ показвала на всѣки отъ подчиненитѣ му командири, какво Нелсонъ е очаквалъ отъ тѣхъ.

Бѣдещиятъ адмиралъ Нелсонъ подготвилъ ескадрата си и съставлявалъ всички свои бойни уплътвания съ разчетъ за пълно поражение на неприятеля. И действително: Абукиръ, Копенхагенъ и Трафалгаръ представяватъ примѣри на пълно поражение, имащо огромно стратегическо и политическо значение.

Въ всѣко морско сражение, оставянето неприятеля на полесражението, не се счита за победа. Такава може да се изтрѣгне само тогава, когато цѣлитъ или частъ отъ неприятелския флотъ бѣде унищоженъ напълно. Ако следъ унищожението на частъ отъ противниковитѣ кораби, останалитѣ не бѣдатъ преследвани, то победата не е пълна.

По отношение на Нелсоновитѣ победи Жулень де ла Граверъ казва: „необходимо е добре да се разбере, че англичанитѣ печелеха своитѣ успѣхи презъ 1796—1814 години, не съ числената сила на своитѣ кораби, богатството на своето морско население, официалното влияние на адмиралтейството и ученитъ съображения на своитѣ велики моряци; но тѣ побеждаваха, защото ескадритѣ имъ бѣха подготвени и дисциплинирани. Най-голѣми заслуги за това иматъ безспорно Джервисъ и Нелсонъ и тѣхниятъ настойчивъ и продължителенъ трудъ“.

Подъ командата на Джервисъ, Нелсонъ се научилъ да полага грижи за запазване здравето на обслугитѣ и се намира съ корабитѣ отъ своята ескадра непрекъснато въ море, като обръщалъ голѣмо внимание на военното и морско обучение на флота.

Главната причина за предаността на офицеритѣ къмъ Нелсона и стремежа имъ всѣкога да му съдействуватъ въ всичко било, необикновенната простота и ясностъ въ заповѣдитѣ и уплътванията му.

Благиятъ характеръ на Нелсона спомогналъ твърде много за засилване на корпоративния духъ между обслугитѣ на корабитѣ отъ ескадрата, кждето царувала взаимна любовъ и довѣрие.

МОРСКИ ВЕСТИ

КОМАНДИРИТЪ НА СЪВЕТСКИЯ ФЛОТЪ.

Руските адмиралы сж класирани въ две степени: адмиралы отъ първи и втори класъ.

Единствениятъ съветски морски офицеръ, останалъ отъ бившия руски царски флотъ е адмиралъ Халеръ, за сега главнокомандующъ Балтийския флотъ. Той е на 53 години. Презъ Свѣтовната война билъ старши офицеръ на линейния ксрабъ „Слава“ потопенъ при Азелските острови. Адмиралъ Халеръ е единъ отъ тѣзи руски морски офицери, които иматъ най-много приятели.

Общиятъ главнокомандующъ руските морски сили е адмиралъ I кл. Орловъ, 40 годишенъ, синъ на гимназиаленъ директоръ. Сже на 27 годишната си възраст той билъ назначенъ за началникъ на морското образование. По-късно той допринесе твърде много за повдигане на руския флотъ въ Черно море.

Главнокомандующъ на руските морски сили въ Крайния изтокъ е адмиралъ I кл. Викторовъ, 44 годишенъ, офицерски синъ и бившъ кадетъ въ царския флотъ. На 28 годишната си възраст той билъ назначенъ за командиръ на Балтийския флотъ.

Всички останали адмиралы сж започнали своята кариера като моряци въ строя. Отъ тѣхъ адмиралъ Кишоновъ участвалъ въ гражданската война срещу Колчакъ и Деникинъ. Дълги години е билъ морски аташе въ Токио.

Двойникътъ на Орловъ, адмигалъ Любинъ е синъ на естонски селянинъ. Отначало той билъ морякъ, презъ време на революцията комисаръ на Олгската флотилия, а сега началникъ на Черноморския адмиралски щабъ.

Адмиралъ I кл. Киршевъ, помощникъ командиръ на морската база Владивостокъ, въ миналото билъ работникъ и огняръ въ металургичните фабрики.

Всички тѣзи адмиралы за кратко време били събрани въ руската морска академия и преминавали необходимия курсъ за сдобиване на познания на морското дѣло и изучаване на основните правила за висшето морско командване.

Съобщава: Д. Паскалевъ.

— Проектира се постройката на висящъ мостъ надъ Босфора, който ще бжде дълъгъ 2400 метра.

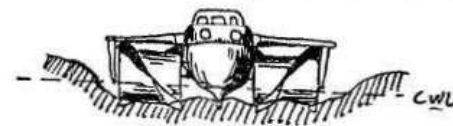
НОВЪ НАЧИНЪ ЗА ДВИЖЕНИЕ НА МОТОРНА ЛОДКА.

Въ Америка е изнамѣренъ новъ типъ бързоходна моторна лодка, за движението на която вмѣсто гребенъ винтъ служатъ барабани съ спиралообразни сточанени ленти. Тѣлото на лодката се крепи върху три барабана, отъ които двата се намиратъ отъ дветѣ страни на носовата частъ, а третиятъ — въ срѣдата задъ кърмата на лодката. (фиг. 1)

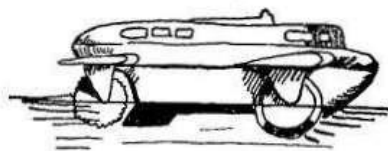
Фиг. 1.

Барабанитъ се привждатъ въ движение посредствомъ двигателя съ вътрешно горене (моторъ). При въртеливото движение на барабанитъ, спиралните ленти, които опасватъ тѣхните повърхности изгласкватъ морската вода назадъ и даватъ сила за движението на лодката. При това, водата силно се изхвърля и въ страни така, че при много голѣма скоростъ, тѣлото на лодката заето съ страничните барабани се издига почти изцѣло надъ водната повърхностъ, следствие което се постига възможното най-малко съпротивление. (ф. 2.)

Фиг. 2.

Кърмовиятъ барабанъ, който има напрѣчни улеи е сжщо подвиженъ и съставлява единствената частъ отъ моторната лодка, служаща за упора и даваща съпротивление на водната срѣда. Предъ тоя барабанъ е устроено кърмилото на лодката посредствомъ което тя се направлява презъ време на своето движение. (фиг. 3).

Фиг. 3.

Направенитъ опити сж били успѣшни и дали много добри резултати.

Съобщав порт. юнкеръ А. Златаровъ.

ТАИНСТВЕНИ ЯПОНСКИ ОСТРОВИ.

Въ тихия океанъ сществуватъ множество острови отъ кораловъ и вулканиченъ произходъ, които сж прѣснати между Япония, Америка, Австралия и Югоизточна Азия. Нѣкои отъ тѣзи острови наричани още и паразитни, защото сж образувани по-късно върху земната повърхностъ, подъ действието на вътрешнитъ и външни земни сили се разрушаватъ и изчезватъ подъ водната повърхностъ.

Така напоследкъ японцитъ съобщиха и телеграфнитъ агенции отнесоха вестта по цѣлия свѣтъ, че група коралови острови отъ архипелага Мидвей потънали въ океана и че Япония ги заличила отъ картата на своитѣ владѣния.

Въ Съединенитъ американски щати обаче, се намѣрили „изследватели“, които се усъмнили въ това бързо изчезване на цѣла група коралови острови и решили да откриятъ мѣстото на катастрофата.

Сега тѣзи американски „изследватели“ установяватъ, че островитъ съвсемъ не сж изчезнали, а денонощно сж обвити съ изкуствена мъгла и на тѣхъ японцитъ трескаво строятъ военни бази. В. А.

За отбраната на Филипинските острови, които до 1945 год. ще иматъ независимо отъ Съединенитъ щати самостоятелно управление се намиратъ въ усилена постройка множество торпедни катери, притежаващи скоростъ 60 мили (около 110 километра), въоръжение 2 торпедни тръби и обслуга 8 души. Броятъ на катеритъ за брѣгова отбрана въ скоро време ще бжде увеличенъ на 100.

Строителната програма на Франция за 1937 г. обхваща 51 кораба съ общо водоизмѣстване 47,000 тона.

Съгласно програмата ще бждатъ положени въ строежъ следнитъ кораби: единъ кръстосвачъ съ водоизмѣстване 8,000 тона, 2 изстрѣбители по 1,850 тона, 4 торпедоносца, 5 подводника, 2 канонерки по 2,000 тона за охрана на колонитъ, 8 миночистача, 12 преследвачи на подводници.

— Спуснатиятъ на вода линейенъ корабъ „Стразбургъ“ притежава следнитъ данни: дължина 215'4, широчина 31'7, газене 8'5 метра, 4 винта и машини съ мощностъ 100,000 конски сили развиващи скоростъ на кораба 29'5 мили. Обслуга 66 офицери и 1,315 подофицери и моряци.

СВЕДЕНИЯ ЗА ЧУЖДИТЕ ФЛОТИ.

РОМЖИЯ.

Нѣмските вѣстници съобщаватъ, че ромжиското правителство е поръжало при една отъ корабостроителницитѣ въ Любекъ 8,000 тоненъ плаващъ докъ, който ще има дължина 140 метра. Докътъ трѣбва да бѣде окончателно завършенъ и предаденъ най-късно до май 1938 г. Предназначенъ е за обслужване Кюстенджанското пристанище.

Съобщава: Фурнаджиевъ.

ЮГОСЛАВИЯ.

По настоящемъ се намиратъ въ усиленъ строежъ 3 изстрѣбителя съ водоизмѣстване по 1210 тона.

Единиятъ отъ изстрѣбителитѣ се строи отъ французката корабостроителница Шантиеръ дьо ла Луаръ, а другиятъ два въ новосъграденитѣ югославски корабостроителници въ Сплитъ и Краљевица.

Участие въ постройката взема и английската фирма Яроу, която ще достави машинитѣ и котлитѣ на тритѣхъ изстрѣбители.

ПОЛША.

Изработена е строителна програма, споредъ която, въ течение на 10 години ще бѣдатъ построени следнитѣ бойни кораби:

3 Линейни кораба по 25,000 тона съ общо водоизмѣстване 75,000 т.
1 самолетносащъ съ водоизмѣстване 6,000 „
1 минопоставачъ съ водоизмѣстване 4,500 „
12 торпедоносци по 600 тона съ общо водоизмѣств. 7,200 „
6 подводници по 1100 т. . . 66,00 „
3 подводни минопоставачи по 1,000 тона 3,000 „
12 подводника за отбрана на брѣга по 500 тона 6,000 „
1 минопоставачъ по (настоящемъ въ постройка) . . . 2,100 „
12 торпедни катери
25 спомагателни кораби или всичко
75 кораба съ общо водоизм. 153,000 т.

ДАНИЯ.

Бюджетътъ на флота за 1937 год. възлиза на 13,500,000 крони (около 245 милиона лева). Предвидено е до 1942 год. да бѣдатъ построени около 15 подводника и торпедоносци.

По настоящемъ тая малка държава притежава: 3 бронирани кръстосвача за брѣгова отбрана, 6 нови и 14 стари торпедоносца; 8 подводника; единъ минопоставачъ; 18 миночистача и 15 различни спомагателни кораба.

Освенъ това въ корабостроителницата Копенхагенъ се намиратъ въ постройка 3 подводника съ водоизмѣстване по 300 тона и подводна скоростъ 15 мили.

СВѢТОВНИЯТЪ ТЪРГОВСКИ ФЛОТЪ.

Въ последнитѣ петъ години състоянието на свѣтовния търговски флотъ показваше постоянно намаляване. Презъ 1931 год. общиятъ тонажъ на търговскитѣ кораби е билъ 70,130,000 бр. р. тона, презъ 1935 г. той е спадналъ на 64,060,000, а въ края на миналата година възлиза на 65,064,000 бр. р. тона, съ тенденция да бѣде увеличенъ презъ настоящата година.

Разпредѣленъ по държави търговскитѣ флотъ въ края на 1936 г. е ималъ следниятъ съставъ:

ДЪРЖАВИ	Бруто регистр. тона	Увеличение или намаление въ 1000 бр. р. тона
Англия	20,385,000	—126
Съедин. Щати	12,475,000	—298
Япония	4,216,000	+130
Норвегия	4,055,000	+ 87
Германия	3,718,000	+ 14
Италия	3,098,000	+214
Франция	3,003,000	— 22
Холандия	2,511,000	— 47
Гърция	1,801,000	+ 90
Швеция	1,515,000	— 36
Русия	1,218,000	+104
Испания	1,157,000	— 21
Дания	1,136,000	+ 35
Китай	492,000	+ 37
Финландия	482,000	+ 1
Бразилия	473,000	— 12
Панама	420,000	+293
Др. страни	1,693,000	—268
	65,064,000	+178

Отъ таблицата се вижда, че най-големо нарастване показватъ Панама, Италия, Япония, Русия и Гърция, а най-големо намаление Съединитѣ щати и Англия.

Гърция, по размѣра на тонажа търговски кораби стои на девето мѣсто.

ГЪРЦИЯ.

Предвидена е постройката на 4 изстрѣбителя и 4 подводника.

Въ последно време между гръцкото адмиралтейство и английската корабостроителница Яроу сж водени преговори и е постигнато споразумение за постройката на 2 изстрѣбителя съ водоизмѣстване по 1,300 тона.

ГЕРМАНИЯ.

На 6. февруари въ гр. Хамбургъ билъ спуснатъ на вода новопостроениятъ линейенъ кръстосвачъ „Адмиралъ Хиперъ“.

Кръстосвачътъ противно постановленията на Вашингтонската морска конвенция, която не позволяваше строежи на по-големии кръстосвачи отъ 10,000 тона, ще има водоизмѣстване 22,000 тона.

Официални сведения за въоръжението и водоизмѣстването на кръстосвача не се даватъ. Въ февруарската книжка на нѣмското списание „Шьербау“ е отбелязано, че „Адмиралъ Хиперъ“ ще бѣде въоръженъ съ 8—206 мм. орджия.

—На 14 януари е влѣзалъ въ строя новопостроениятъ изстрѣбителъ „Z 1“, имащъ водоизмѣстване 1,625 тона, който получилъ името „Леберехтъ Маасъ“.

Така сжщо и останалитѣ, намиращи се въ постройка изстрѣбители „Z 2“ до „Z 10“ ще носятъ имената на заслужили и загинали презъ войната морски офицери, началници на торпедносни флотилии.

Отъ тѣхъ Бруно Хайнеманъ и Волфгангъ Ценкеръ, презъ време на ноемврийската революция въ Германия 1918 год. се намирали на линейния корабъ „Кьонигъ“ и загинали при защита на корабното знаме, което революционеритѣ моряци искали да снематъ.

— Новъ нещастенъ случай е потопилъ въ дълбока скръбъ германския народъ. Презъ нощта на 18 срещу 19 януари, спомагателниятъ корабъ „Велле“ при опита да се притече на помощъ на заседналия при островъ Ферморнъ вѣтроходъ, билъ изненаданъ отъ силна буря и погьналъ съ цѣлата си служба отъ 25 души.

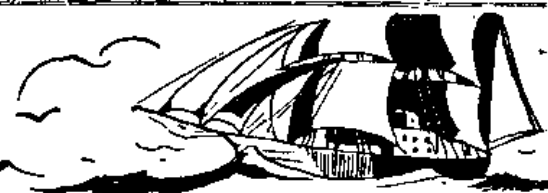
— Известнитѣ фабрики на Фридрихъ Круппъ следъ приключване на батанса за 1936 г. показватъ общъ приходъ отъ 288 милиона марки (9.216,000,000 лева), отъ който за надници и заплати били разходвани 153 милиона; за обществено подпомагане 133 милиона; данъци 376; амортизация 67 милиона и чиста печалба 1439 милиона марки (460,480,000 лева).

Прави впечатление, че отъ общия приходъ, за обществено подпомагане и посрещане нуждитѣ на държавата включващи и отбраната на страната, фабриката е дала около 425,600,000 лева.

— Германското правителство ще строи известно число търговски подвизници, които въ случай на нужда ще послужатъ за транспортъ на военни материали.

К.

МОРСКА ЛИТЕРАТУРА

Н. Ракитинъ.

М О Р Е.

Искаш ли утѣха, искаш ли покой,
Тамъ иди, вълнитъ де се блъскатъ съ вой.
Тамъ бръгътъ е стрѣменъ, мраченъ, каменистъ;
Вятъръ не люлъе ни трѣва, ни листъ.
Чайки се не виятъ и не пискатъ тамъ.

Какъ ще се устѣшишъ безнадеждно самъ!
Ще се снижешъ въ трѣпки плахъ и примиренъ
Отъ воя на вълнитъ дивъ и разяренъ,
И съ безкрая на безмълвни небеса
Бога ще почувтавашъ въ своята душа.

ВЪ МРЕЖАТА.

Безъ да срещне нѣкакви прѣчки по дългия свой пътъ въ Срѣдиземно море, нашиятъ подводникъ спокойно плътуваше къмъ протока Отранто. Ние бѣхме известени, че англичани и италианци денсисно охраняваха входа на Адриатическо море и бѣха поставили многобройни малки и голѣми препятствия и изненади противъ подводниците. Преминавайки всѣкога невредими презъ десетки такива прѣчки, и тоя пътъ се надѣвахме да ги прекошимъ. Неприятелътъ твърдѣше въ своитѣ вестници, че пътътъ къмъ австрийскитѣ морски бази се охранява отъ стотици въоръжени рибарски кораби и се прегражда отъ грамадни стоманени мрежи, снабдени съ многобройни бомби, при докосването на които всѣки подводникъ би намѣрилъ своята гибелъ. До сега обаче, ние не бѣхме забелязали нищо.

Нощта бѣше тъмна и непрогледна—именно такава, каквато се желаше отъ насъ. Плътувайки надъ водата ние се радвахме на свежия вѣтрецъ и жадно вдишвахме чистия въздухъ.

Внезапно предъ насъ се откриха първитѣ стражни кораби. Понѣкога тѣхнитѣ силуети изникваха така неочаквано и близко, щото намъ се струваше, че хората, които сж на стража би грѣбвало неминуемо да ни забележатъ. Това обаче не се случваше и ни заставаше да предпологаеме, че не бодърствуватъ. Това бѣ лесно обяснимо, тъй като стражнитѣ кораби вече две години не престанно кръстосватъ въ тоя районъ безъ да отбележатъ нѣкакъвъ успѣхъ. Въ еднообразието на своята служба, обслугитѣ претъпяваха наблюдателната си способностъ и почти нищо не виждаха. Нито единъ нашъ подводникъ до сега не бѣ забелязанъ и атакуванъ, или хванатъ въ мрежитѣ. Защо тогава англичанитѣ държаха още тѣзи заградни мрежи, които поглъщаха голѣми срѣдства и не допринасяха нѣкаква полза?

Въ дѣсно отъ насъ, въ далечината забелязахме свѣтлината на силни прожектори. Колкото по-вече приближаваше, толкова по-силенъ ставаше свѣтлиятъ снопъ прожекторни

лъчи, по посока на които се намира пристанището Валона. Предъ последното бѣ очевидно, че имаше нѣкакво оживено движение на корабите. Ние обаче не бѣхме любопитни да узнаемъ това и не желаше да попаднемъ въ свѣтлия конусъ на прожекторитѣ, като намѣрихме за по-разумно да продължимъ своя пътъ въ тъмнината. Следъ 2 часа достигнахме почти траверса на Валона и предъ насъ изпъкна втората линия стражни кораби. Всички свободни отъ дежурство хора се намирахме върху горната палуба на подводника и дишаме спокойно чистия въздухъ. Но изведнѣжъ това спокойствие бѣ бързо нарушено. Неочаквано изъ тъмнината, близко до насъ се очертахъ силуетитѣ на два изтрѣбителъ. Да ги откриемъ и дадемъ тревожния сигналъ—„Потопяй се бързо!“ бѣ въпросъ само на нѣколко мига. Следъ минута бѣхме вече подъ водата, на нуждната дълбочина и сигурностъ.

И този пътъ имаше щастие. Още малко и щѣхме да бъдемъ забелязани. Въ такъвъ случай нашата съдба би имала другъ край.

Разбира се, че въ тоя моментъ нѣмахме никакво желание да изплаваме на повърхността и промѣнимъ въздуха.

Така се движихме продължително време, когато неочаквано въ централното командно мѣсто долетя като изстрелянъ куршумъ най-младиятъ морякъ отъ подводника и задъхвайки се доложи на командира: „Господинъ лейтенантъ, ние сме вжтре!“

„Слава Богу! Но не въ мрежата!“ извика командира, при все че твърдо бѣше убеденъ въ противното. Отъ машинното отдѣление съобщиха:

„Вѣроятнo на винта е намотано вжже. Чува се шумъ отъ търкаши се въ корабнитѣ стени предмети“. Преди завършване на това съобщение, всички ясно чуваше дразняща слуха странна музика, прелизвизана отъ твърдитѣ стоманени вжжа на мрежата, които се удрияха и простъргнаха въ металическото тѣло на нашия подводникъ.

За да се изскубнемъ отъ тая примка не ни оставаше нищо друго, освенъ да положимъ асички усилия да огнемъ и разкъсаме мрежата.

Командирътъ спокойно даде своитѣ нареждания.

„Напредъ съ възможния пълненъ ходъ! Потопяване на дълбочина 40 метра!“

Напрежението, съ което преживѣхме следващитѣ нѣколко минути е неописуемо. Всички бѣха увѣрени, че следващиятъ мигъ ще разреши, дали ще излѣземъ или не на бѣлъ свѣтъ. Разбира се, че има много по-красива смъртъ отъ тая, да си завързанъ въ дълбочинитѣ на морето и се задушишъ отъ липсата на въздухъ въ помѣщенията, очакванъ спокойно отъ намиращиятъ се на водната повърхностъ неприятелъ. Цѣлата обслуга се намираше въ чудесно разположение на духа. Въ лицата на всички се четѣше напрежение и схващане сериозността на положението, въ което се намирахме. Обаче, никой не прояви макаръ и минутна слабостъ. Въ очитѣ на всѣкого се четѣше непоколебима твърдостъ и примирение съ съдбата. Настѣпи гробна тишина.

Всички трепетно очакваха дветѣ изключени машини наково да подематъ своя ходъ. Неприятно и остро металическо стържене свидетелствуваше за тежката борба на подводника съ дебелиятъ колксто човѣшки прѣстъ стоманени вжжета.

Миговѣтъ протичаха като вѣчностъ. Това бѣ голѣмо изпитание на човѣшкото търпение. Следъ дълго очакване, облекчителна въздишка преминава презъ подводника:

„Тя се скъса!“

Лицата на всички сж неузнаваеми. Още единъ силенъ напоръ — и очитѣ на всички свѣтватъ.

„Преминахме!“ прозвучава отъ всички страни радостенъ възгласъ.

Ние продължаваме безпрепятствено своя пътъ, изпълнявайки трудната задача на славнитѣ моряци отъ подводницитѣ, безъ да се питаме повече, кому дължимъ и отъ кжде може да очакваме своето щастие.

Преведе Василъ Кировъ.

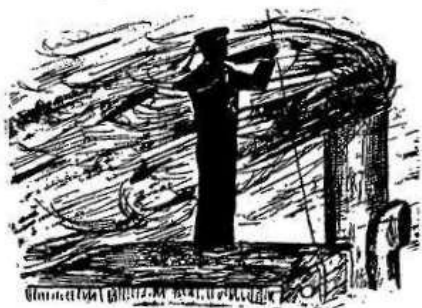
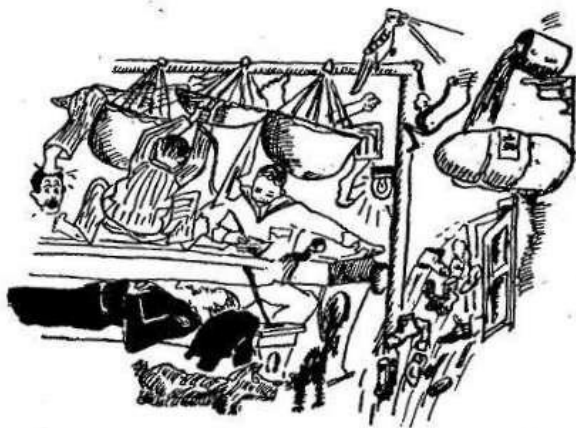
ВЕСЕЛА СТРАНИЦА.

ПИСМОТО НА ЕДИНЪ ВЛЮБЕНЪ МОРЯКЪ ВЪ КАРТИНИ И СЛОВО.

Любовъ моя,

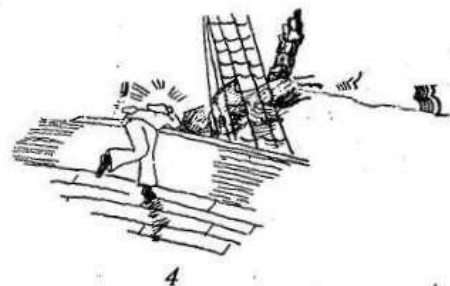
Въ тази свѣтла нощъ, презъ широко отворения прозорецъ на моята кабина съзерцавамъ морската синева. Ободренъ отъ свежия въздухъ, спомнихъ си за незабравимия роденъ кътъ, където ти промълви първото „да“ на любовта.

Обзетъ отъ огненъ копнежъ по тебъ, единственото ми желание сега е—да бъдешъ при менъ и заедно да се опияняваме отъ чара на едно приказно пътуване всрѣдъ празничната обстановка на моята кабина....

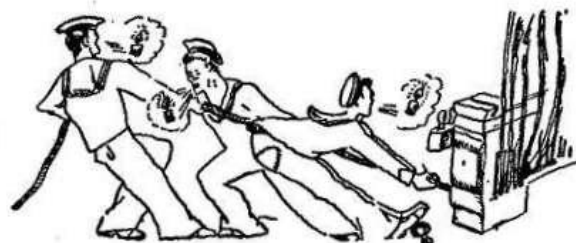
Благоприятниятъ вѣтъръ издува снѣжнобѣлитъ платна на 2 кораба. Той напомня гигантска чайка съ разперени крила, а ние—моряцитъ—сѣщински царски пажове, облѣчени съ ослѣпително бѣли одежди, изтъкани сякашъ отъ най-финна коприна....

А въ пристанищата, когато моряцитъ се прѣсватъ и заскитватъ изъ шумнитъ улици — да търсятъ радоститъ на веселието и флирта — за менъ наставатъ часове, когато най-тежко чувствавамъ тжгата на скучната самота....

Азъ бодърствувамъ на своя постъ. Корабната стража за менъ е низа отъ най-сѣкровени мигове, презъ които често вихрено се катеря по безкрайнитъ вжжени стѣлби — особено презъ време на силна буря....

Насѣдали на изящни и удобни столчета, съ волнитъ пѣсни на моряшкото щастие нарушаваме бездѣлието 5 на нашето продължително пътуване....

Моятъ най-любимъ часъ е въ ранната утринъ, когато правя своята спокойна разходка, приличенъ на очарователенъ принцъ, очакващъ дамата на своето пламенно сърдце—такъвъ, какъвто може да бжде само единъ славенъ морякъ, като менъ!

Текстъ К. Кънчевъ.

ДЪРЖАВНИ МИНИ.

КАМЕНОВЖГЛЕНИ МИНИ ПЕРНИКЪ,

БОБОВЪ-ДОЛЪ,

МАРИЦА.

ПРОИЗВОДСТВО НА КАМЕНИ ВЖГЛИЩА И БРИКЕТИ.

Доставка на електрическа енергия за всички видове индустрии
въ и около градъ Перникъ

ПО СПЕЦИАЛНИ ИЗНОСНИ ЦЕНИ

ЦЕНИ НА ВЖГЛИЩАТА ЗА ТОНЪ ФРАНКО МИНИТЪ:

I. МИНА „ПЕРНИКЪ“.

Качество	I зона	II зона	III зона
Едри вжглища.	400 лв.	380 лв.	360 лв.
Срѣдни „	300 „	280 „	260 „
Ситни „	170 „	150 „	130 „
Непресѣти пречистени (I кач.)	300 „	280 „	260 „
Непресѣти непречистени (II кач.)	280 „	260 „	240 „
Ситни промити	220 „	200 „	180 „
Пляка	80 „	70 „	60 „
Брикети	450 „	430 „	410 „

Цени за износъ: едри вжглища 200 лв., срѣдни вжглища 160 лв., ситни вжглища 100 лв., непресѣти пречистени (I кач.) 140 лв., ситни промити вжглища 150 лв. и брикети 320 лева.

II. МИНА „МАРИЦА“.

СУРОВИ ВЖГЛИЩА		СУШЕНИ ВЖГЛИЩА	
Едри вжглища	220 лв.	Пресѣти вжглища	380 лв.
Срѣдни вжглища	180 „	Ситни вжглища	80 „
Ситни вжглища	50 „		

Ценитѣ сж безъ разлика на зони.

III. МИНА „БОБОВЪ-ДОЛЪ“.

Едри вжглища	430 лв.	Вжглища прахъ	80 лв.
Срѣдни вжглища	330 „	Пляка	60 „
Ситни вжглища	130 „		

Вноски и поржчки за вжглища и брикети се правятъ навсѣкжде въ страната чрезъ:

1. Българска Народна Банка — Преводна служба;
2. Телеграфо-пощенскитѣ станции — Пощенска служба, чекова смѣтка № 50;
3. Популярнитѣ банки и
4. Касата на минитѣ

съ специални формуляри, съ изчерпателното попълване на които става излишно да се пише отдѣлно писмо — уведомление отъ страна на клиентитѣ.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИТЪ ВЪ ГРАДЪ ПЕРНИКЪ.
АГЕНЦИЯ НА МИНИТЪ ВЪ СОФИЯ — УЛ. „АЛАБИНСКА“ № 54. ТЕЛЕФОНЪ 2-18-49.